

AZ ADÓZÁS RENDJE

- 2016. 2. negyedévében az 552 480 minősítésen átesett adózó közül 190 288 adózó megbízható, 420 adózó pedig kockázatos minősítést kapott a NAV-tól.
- Az EKÁER egy közúti áruforgalom-ellenőrző rendszer, melyet az áfacsalások visszaszorítása céljából hoztak létre, és fő feladata a közúti fuvarozás ellenőrzése, valamint a fuvarozással kapcsolatos adókötelezettségek teljesítésének felügyelete.
- Az EKÁER számmal kapcsolatos jogsértések következményei:
 - hatósági zár: hatósági pecséttel ellátott csomagzár, vagy raktérzár;
 - mulasztási bírság: az áru értékének 40 százalékáig;
 - lefoglalás: a bírság összegének mértékéig, a hatóság a lefoglalt ingóságot zárolja, vagy elszállíttatja és megőrzi.
- A NAV Bűnügyi Igazgatósága a NAV a bűnüldözési és nyomozó hatósága. Jogkörébe az alábbi bűncselekmények megelőzése, felderítése, megszakítása és nyomozása tartozik:
 - a költségvetést károsító,
 - a gazdálkodás rendjét sértő,
 - a szellemi tulajdonjog elleni bűncselekmények.

A kormány [T/12741.](#) számon benyújtotta az adózás rendjéről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslatban megfogalmazott módosítások illeszkednek az adózás rendjének modernizálását célzó változtatások sorába. Az Infojegyzet célja legfontosabb változtatások áttekintése, és az új elemek bemutatása.

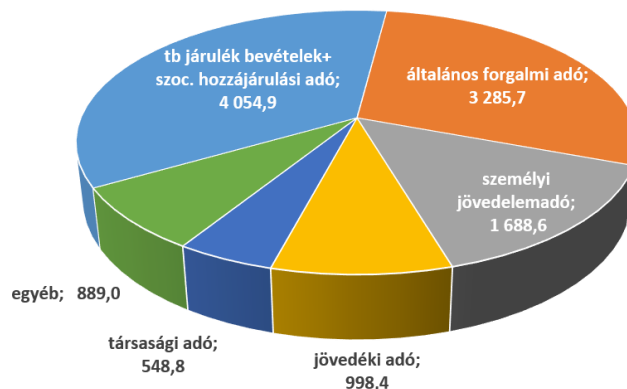
Az adózás rendjéről szóló [2003. évi XCII. törvény](#) célja az adózás rendjének, az eljárás törvényessége és eredményessége érdekében az adózók és az adóhatóságok jogainak és kötelezettségeinek egységes szabályozása.

A szabályozás a következő alapelvek mentén épül fel:

- az adóhatóság mérlegelési joga,
- megkülönböztetés nélküli eljárás,
- az adóhatóság tájékoztatási kötelezettsége,
- az adózó részéről jóhiszemű joggyakorlás,
- méltányosság (a törvényi feltételek megléte esetén),
- szerződést, ügyletet a valódi tartalmuk szerint kell minősíteni.

A gazdasági és a nemzetközi környezet folyamatos változásai miatt az adózás rendjének szabályozása rendszeresen módosításokon esik át. Az legutóbbi, 2015. november 27-i módosítás, mely 2016. január elsejétől hatályos, többek között bevezette a **megbízható** illetve a **kockázatos adózó** fogalmát. A megkülönböztetés azon az elven alapszik, miszerint a jogaitak jogkövető módon teljesítő, azaz a megbízható adózók az általános szabályozáshoz képest pozitív, míg a kockázatosnak minősített adózók az általános szabályozáshoz képest szigorúbb elbírálásban részesüljenek.

A NAV adó és illetékbevételei, 2015
(milliárd forint)

Forrás: [Infoszolg/NAV évkönyv, 2015](#)

A MEGBÍZHATÓ ADÓZÓ

Megbízható adózói minősítést azok kaphatnak, akik a következő feltételeknek felelnek meg:

- legalább három éve folyamatosan működik (nyilvános részvénytársaságok esetében ez a szabályozás változni fog);
- az elmúlt öt évben nem folyt ellene végrehajtási, csőd-, felszámolási és kényszertörlési eljárás;
- nettó adótartozása nem éri el a félmillió forintot;
- az elmúlt öt évben nem állt adószám-felfüggesztés illetve -törlés hatálya alatt;
- az elmúlt öt évben nem állt fokozott adóhatósági felügyelet alatt
- nem minősül kockázatos adózónak.

A megbízható adózói minősítéssel rendelkező adózók esetében a kiszabható mulasztási bírság és adóbírság felső határa 50 százalékkal kevesebb, mint az általános szabályok által előírt mérték. Továbbá adótartozás esetén évente egyszer lehetőségük van 12 havi pótlékmentes részletfizetésre.

Az ÁFA-visszatérítés esetén a visszaigényelt adót 45 napon belül kapja meg az megbízható adózó.

A KOCKÁZATOS ADÓZÓ

Kockázatos adózónak azt a felszámolás, végelszámolás alatt nem álló adózót minősíti a jogszabály, akire bármelyik feltétel teljesül az alábbiak közül:

- szerepel a nagy összegű adóhiánnyal vagy adótartozással rendelkezők listáján,

- szerepel a be nem jelentett alkalmazottat foglalkoztatók közzétételi listáján;
- kényszertörlési eljárás alatt áll;
- az elmúlt egy évben az adóhatóság üzletlezárási intézkedést alkalmazott vele szemben.

A kockázatos adós minősítés hátrányai:

- a minősítés egy évig áll fenn;
- a visszaigényelt ÁFA kiutalási határideje 75 nap;
- az ellenőrzés határideje 60 nappal hosszabb.

Az adózó minősítésének általános körülményei:

*Az **adótartozás** az esedékességkor meg nem fizetett adót és a jogosulatlanul igénybe vett költségvetési támogatást jelenti. Keletkezhet az adózó adóbevallásának elkészítése során is.*

*Az **adóhiány** nem azonos az adótartozással. Az a befizetendő adókülönbözlet minősül adóhiánnyal, amit az adóhatóság ellenőrzéskor az adózó terhére megállapít.*

***Adókülönbözlet:** az adózó által bevallott, vagy bevallani elmulasztott adó és az adóhatóság által utólag megállapított adó különbözete.*

- az állami adó- és vámhatóság végzi;
- alanya a cégjegyzékbe bevett adózó;
- negyedévente kerül rá sor;
- a minősítés hatálya a minősítést hónapját követő hónap első napján áll be;
- az adózó elektronikusan értesül a minősítés eredményéről, ha a minősítésben változás állt be.

ÚJ ADÓELJÁRÁSI KÓDEX

2016. január elsejétől a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban NAV) központi hivatalként működik, vezetője államtitkár.

A hivatal fő törekvése az adócsalásra való törekvés minimalizálása azaz a gazdaság kifehéritése; ennek eszközei:

- a 2015. január elsején életbe léptetett Elektronikus Közútiáruforgalom-ellenőrző Rendszer;
- az online pénztárgépek bevezetése a kiskereskedelemben;

- online pénztárgép-rendszer szélesítése a szolgáltató szektorban;
- online számlázás bevezetése;
- bankkártya-terminálok számának növe-
lése.

Az ügyfélbarát adóhivatal felé tett döntő lépésnek számít a személyi jövedelemadó-bevallás adóhivatal általi elkészítésének opcionális át-
vállalása 2017-től.

Új elemek kerülnek az adóeljárásba

- az adóellenőrzés időtartama nem halad-
hatja meg a 365 napot;
- bevezetik a kockázatelemzési eljárást;
- kezdő vállalkozások támogatása féléves
mentori programmal;
- törekvés a teljes körű elektronikus ügyinté-
zésre;
- átalakul az illetékek beszedésének rendje;
- csökken a kkv-k adóbürokráciája.

EKÁER – AZ ELEKTRONIKUS KÖZÚTIÁRUFORGALOM-ELLENŐRZŐ RENDSZER

Az áfacsalások visszaszorítására kialakított közúti áruforgalom-ellenőrző rendszer (EKÁER) bevezetésével ellenőrizhetővé válik egy adott termék közúton való fuvarozásával, valamint az országon belül történő közúti fu-
varozásával összefüggő adókötelezettségek teljesítése - EU bármely tagállamából Magyar-
országra vagy Magyarországról egy másik
uniós tagállamba.

Az EKÁER a 2014-es adótörvények módosítá-
sakor került bevezetésre. A jogszabály-módo-
sítás elsősorban a gazdaság kifehérítését
célozta meg, az alábbi módon:

- az áruk valós mozgásának nyomon köve-
tése;
- az értékesítés során keletkezett közterhek
befizetésének biztosítása és ellenőrzése;
- annak biztosítása, hogy Magyarország te-
rületén csak olyan áru kerülhessen forga-
lomba, amely az adóhatóságnál korábban
be volt jelentve.

A rendszer 2015. január elsejei bevezetése
segíti:

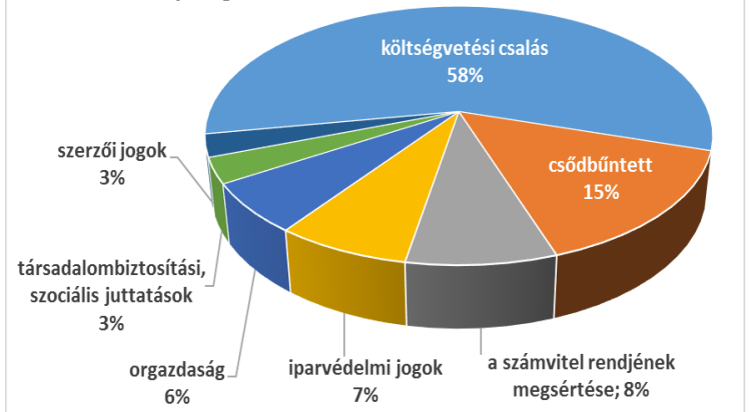
- az áruforgalom átláthatóságát,
- az emberi egészséget veszélyeztető élelmi-
szerekkel kapcsolatos visszaélések kizárá-
sát,
- az adóelkerülések megszüntetését.

Az EKÁER-rel nyomon követhető az áruk
tényleges útja, mivel a szükséges adatokat egy
központi elektronikus rendszerben kell rögzí-
teni még a szállítás megkezdése előtt.

Ezen adatok többek között a következők:

- az áru megnevezése,
- mennyisége,
- a szállítás címzettje,
- az áru feladójának adata,
- a szállító gépjármű rendszáma.

A NAV hatáskörébe tartozó hét leggyakoribb
bűncselekmény megoszlása, 2016. I. félév

Forrás: *Infoszolg/NAV BF, 2015*

A NAV BŰNÜGYI FŐIGAZGATÓSÁGA

A NAV nyomozó szerve a NAV Bűnügyi Fő-
igazgatósága, hatáskörét a büntetőeljárásról
szóló [1998. évi XIX. törvény](#) szabályozza. E
szerint a bűnüldözési és nyomozó hatáskörébe az alábbi bűncselekmények megelő-
zése, felderítése, megszakítása és nyomozása
tartozik:

- a költségvetést károsító,
- a gazdálkodás rendjét sértő,

- a szellemi tulajdonjog elleni, és a mindezekkel összefüggésben elkövetett járulékos bűncselekmények.

A NAV nyomozóhatósága 2016 első felében összesen 3120 ismertté vált bűncselekmény gyanúja miatt indított büntetőeljárást. A következő hét típusú bűncselekmény az összes 75 százalékát teszi ki.

Az ismertté vált (hét leggyakoribb) bűncselekmények számának alakulása 2016. első félévében:

- a költségvetési csalás bűncselekmények száma 1365,
- a csődbűncselekmény száma 355,

- a számvitel rendjének megsértése bűncselekmények száma 191,
- az iparvédelmi jogok megsértése esetszáma 171,
- az orgazdaság esetszáma 147,
- a társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélés esetszáma 75,
- a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok esetszáma 67.

A hét leggyakoribb bűncselekmények száma összesen 2371, ez az összes eset 75 százaléka. Ezen esetekhez kapcsolódó elkövetési érték 2016 első felében 60,13 milliárd forint volt.

Források:

- [2003. évi XCII törvény](#) az adózás rendjéről
- a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló [2010. évi CXXII. törvény](#)
- [5/2015. \(II. 27.\) NGM rendelet](#) az elektronikus közúti áruforgalmi ellenőrző rendszer működéséről
- [EKAER honlapja](#)
- Magyar Nemzeti Bank: Költségvetési jelentés, [2016. augusztus](#)
- NAV Évkönyv, [2015](#)
- NAV Bűnügyi Főigazgatóságának [2015.](#) évi kiadványa (NAV BF 2015)
- A NAV Bűnügyi Főigazgatóságának [2016. I. félévi](#) eredmény-beszámolója
- KSH, Stadat, 3.7.3. A központi költségvetés bevétele, [2012-2016](#)
- [Ki nem találod, hány adófajta van Magyarországon!](#) Portfolio.hu 2016. március 8.
-